

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PRÍLOHA Č. 1

**NÁVRH TÉM
NA SPRACOVANIE PROJEKTOV**

**V RÁMCI VÝZVY
NA PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O DOTÁCIU NA ROK 2016
MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY A ZAHRANIČNÁ POLITIKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

MVZP/2016

Bratislava 2016

1. Kritické čítanie zahranično-politického a európskeho spravodajstva v médiách a v tzv. nových médiách

Cieľ: Zvýšiť tzv. mediálnu gramotnosť (*media literacy*) slovenskej verejnosti v zahranično-politickom spravodajstve a spravodajstve zameranom na problematiku Európskej únie. Projekt by mal prispieť k zvýšeniu schopností publika analyzovať a vyhodnotiť mediálny obsah a zdroje informácií, predstaviť praktiky, ktoré sú využívané pri šírení dezinformácií a byť „manuálom“, ako je možné odhaliť manipuláciu s faktami, viesť recipienta aj napriek pútavému obsahu a spracovaniu kriticky čítať a rozlíšiť korektnú informáciu od nekorektnej.

Forma: séria krátkych prípadových štúdií na konkrétnych príkladoch (k štúdiám by mali byť vytvorené factsheety, infografiky, ktoré bude možné šíriť v internetovom prostredí a na sociálnych sieťach, ich spracovanie by malo byť urobené pútavou formou podloženou stručnými a jednoducho overiteľnými faktami)

2. Alexander Dubček: život štátnika

Cieľ: Oslava 95. výročia narodenia A. Dubčeka je aj súčasťou dokumentu Rámcové priority prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí na roky 2016 – 2018. Cieľom je podporiť prezentačné aktivity úradov v zahraničí, napr. usporiadaním projektov verejnovzdelávacích podujatí o A. Dubčekovi alebo usporiadaním medzinárodnej konferencie k osobnosti A. Dubčeka, pod záštitou rezortu, so širokou mediálnou účasťou.

Forma: medzinárodná konferencia

3. Začleňovanie prierezových tém do rozvojových projektov SlovakAid

Cieľ: V zmysle medzinárodných záväzkov a odporúčaní v kontexte rozvojovej spolupráce by sa do návrhov projektov mali aktívne začleňovať prierezové témy s cieľom zvýšiť dopad a udržateľnosť rozvojovej intervencie. Strednodobá stratégia oficiálnej rozvojovej pomoci na roky 2014 - 2018 definuje prierezové témy ako zameranie sa na ochranu životného prostredia/boja proti klimatickým zmenám, rodovú rovnosť, dobrú správu vecí verejných a ľudské práva. Začleňovanie prierezových tém do rozvojových projektov SlovakAid tiež môže prispieť k zvýšeniu koherencie medzi politikami, vrátane prepojenosti politiky migrácie a rozvoja. Na základe programových dokumentov Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), EÚ a iných členských štátov EÚ, vychádzajúc zo Strednodobej stratégie oficiálnej rozvojovej pomoci je potrebné vypracovať príručku na zakomponovanie prierezových tém do strategického plánovania, ako aj do implementácie ODA SR.

Forma: metodická príručka na základe analytickej štúdie

4. Stratégia koherencie politík pre rozvoj v podmienkach Slovenskej republiky

Cieľ: V oblasti rozvojovej spolupráce sa Slovenská republika riadi definíciou OECD, podľa ktorej koherencia politík pre rozvoj je snaha zabezpečiť, aby ciele a výsledky rozvojovej politiky vlády vyspelej krajiny neboli oslabované inými politikami tej istej vlády, ktoré majú dopad na rozvoj krajiny. V SR zatiaľ absentuje strategický koncepčný dokument, ktorý by mapoval východiská a obsahoval odporúčania pre skvalitnenie koherencie politík pre rozvoj v súlade s medzinárodnými záväzkami SR.

Forma: analytická štúdia

5. Vyhodnotenie „známky“ (pridanej hodnoty) UNESCO na Slovensku

Cieľ: Hodnota UNESCO je definovaná ako jej prínos pre mier, rovnosť a trvalo udržateľný rozvoj prostredníctvom spolupráce na národnej a medzinárodnej úrovni medzi vládami, občianskou spoločnosťou v rámci mandátu UNESCO v oblasti vzdelávania, vedy, kultúry, informácií a komunikácií. Cieľom projektu je vyhodnotiť čo prináša UNESCO Slovensku, ako je UNESCO vnímané občianskou spoločnosťou, aký je dopad pre krajinu, napr. v rámci lokalít svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, kde sú nevyužitú možnosti, ako ich efektívne zužitkovať. V rámci národných komisií pre UNESCO prebieha diskusia o „assessing value of UNESCO“ na národnej úrovni, kde krajiny boli vyzvané analyticky zhodnotiť prínos UNESCO pre svoju krajinu.

Forma: analytická štúdia ukončená workshopom

6. Obsahové rámce medziparlamentnej konferencie o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (SZBP) a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike (SBOP) EÚ

Cieľ: V kontexte nadchádzajúceho slovenského predsedníctva v Rade EÚ (SK PRES) bude SR v septembri 2016 organizátorom medziparlamentnej konferencie o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike EÚ. Jej účastníkmi sú predstavitelia výborov pre zahraničné veci a obrannú politiku parlamentov ČŠ EÚ, ako aj zástupcovia Európskeho parlamentu (EP). Témami rokovania poslancov bývajú strategické, ako aj aktuálne otázky z oblasti SZBP a SBOP EÚ, rozdelené do 2-3 hlavných rokovacích blokov, ku ktorým sa pripravujú stručné informačné materiály (background notes) a výstupy (závery konferencie, prípadne i deklarácie, resp. vyhlásenia k aktuálnym zahranično-politickým témam). Pri zohľadnení geografických priorít a priorít SK PRES sa ako možné témy javia politika EÚ vo vzťahu ku krajinám východnej Európy, západný Balkán a politika rozširovania EÚ, južné susedstvo, ako aj energetika (energetická bezpečnosť), migrácia (externá dimenzia migrácie), bezpečnosť a vojenské konflikty v synergii s prebiehajúcou

revíziou Európskej globálnej stratégie a nedávnou revíziou Európskej susedskej politiky (ENP).

Forma: štúdia/analýza o obsahu a cieľoch konferencie

7. Pozorovateľský štatút v Tichomorskej aliancii – TA (Pacific Alliance, Alianza del Pacifico)

Cieľ: Spracovať prehľadovú publikáciu hodnotiacu v súčasnosti najperspektívnejší latinsko-americký obchodný blok na pacifickom pobreží regiónu Latinskej Ameriky, ktorý zoskupuje Čile, Kolumbiu, Mexiko a Peru. Osobitným prínosom by bolo vyhodnotenie resp. analýza výhod plynúca z nadobudnutia štatútu pozorovateľa v Tichomorskej aliancii so zameraním na skúsenosti členských štátov EÚ, ktoré štatút pozorovateľa už majú. SR predložila žiadosť o štatút pozorovateľa v októbri 2015 počas oficiálnej návštevy PPV a MiZV a EZ SR M. Lajčáka v Peru. Publikácia by mala byť nielen praktickým prehľadovým materiálom hodnotiacim ekonomickú váhu zoskupenia v regióne a vo svete, ale tiež materiálom vysvetľujúcim dôvody a možnosti v prípade záujmu o posilnenie obchodných aktivít podnikateľských subjektov SR v ekonomicky najrozvinutejšom regióne Latinskej Ameriky.

Forma: tematická neperiodická publikácia (alternatívny zdroj k prehlbovaniu kvalifikovaných informácií pre domácu a zahraničnú verejnosť s možnosťou jej prezentácie na pôde MZV a EZ SR po jej vydaní, aj za účasti zástupcov krajín TA)

8. Séria verejných diskusií na aktuálne témy európskej a globálnej bezpečnosti, relevantné pre SR ako člena NATO a EÚ

Cieľ: Prispieť k oživeniu verejnej diskusie v SR o aktuálnych témach európskej a globálnej bezpečnosti, ktoré sú relevantné pre SR (ako člena NATO a EÚ) a jej občanov, a to prostredníctvom série verejných podujatí (prednášky, diskusie), ktorých cieľovou skupinou je vysokoškolská a stredoškolská mládež v celej SR. Prednášajúcimi budú experti na otázky európskej a globálnej bezpečnosti z mimovládnej a vládnej sféry.

Forma: séria prednášok a diskusií so študentmi VŠ a SŠ na celom území SR

9. Séria študijných textov na aktuálne témy európskej a globálnej bezpečnosti, relevantné pre SR ako člena NATO a EÚ

Cieľ: Prispieť k zvýšeniu odbornej úrovne verejnej diskusie v SR a zlepšeniu dostupnosti študijných materiálov na vybrané aktuálne témy európskej a globálnej bezpečnosti, relevantné pre SR (ako člena NATO a EÚ) a jej občanov, a to prostredníctvom série študijných materiálov v slovenskom jazyku, ktorých primárnou cieľovou skupinou sú študenti VŠ a SŠ a učitelia dejepisu a náuky o spoločnosti. Realizátor projektu zabezpečí

spoločnú redakciu štúdií (tematický plán série), ako aj odborné posúdenie textov série. Študijné texty budú zdarma dostupné na jednej webovej stránke (stránka realizátora projektu alebo samostatná stránka projektu).

Forma: séria študijných textov pre študentov VŠ a SŠ, ako aj učiteľov dejepisu a náuky o spoločnosti, zdarma dostupná na jednej internetovej stránke

10. Prieskum postojov verejnosti SR k medzinárodnopolitickým a bezpečnostným otázkam, k úlohe SR na medzinárodnej scéne - analýza výsledkov

Cieľ: Prostredníctvom prieskumov verejnej mienky zmapovať postoje verejnosti v SR k aktuálnym otázkam medzinárodnej politiky a bezpečnosti, k hlavným aktérom (štáty, medzinárodné inštitúcie, ktorých je SR členom, primárne NATO a EÚ), k úlohe/ miestu SR na medzinárodnej scéne a v riešení medzinárodných a bezpečnostných otázok. Minimálne jeden kvantitatívny výskum formou tzv. omnibusu by mal nadväzovať na výskumy realizované v nedávnej minulosti (v rámci iných, no podobných projektov). Ako doplnujúci zdroj informácií o postojoch verejnosti možno realizovať aj (minimálne jeden) kvalitatívny výskum formou fokusovej skupiny (napr. skupina VŠ študentov študujúcich medzinárodné vzťahy; skupina VŠ študentov technických študijných odborov; skupina stredoškolákov z malého mesta a pod.). Analýza výsledkov výskumov by mala umožniť lepšie (cielenejšie) zameranie aktivít verejnej diplomacie zo strany MZV a EZ SR a ďalších aktérov na medzinárodnopolitické a bezpečnostné témy.

Forma: sociologický výskum kvantitatívny, sociologický výskum kvalitatívny, analýza výsledkov

11. Slovenské bezpečnostné fórum 2016

Cieľ: Realizácia 10. ročníka tradičnej 1- dňovej konferencie (s 3, max. 4 panelmi), ktorej zmyslom a cieľom od jej založenia je poskytnutie platformy pre diskusiu medzi predstaviteľmi slovenskej bezpečnostnej komunity z vládnej, mimovládnej, akademickej a novinárskej sféry na aktuálne otázky medzinárodnej bezpečnosti. SBF 2016 by malo tematicky odrážať aj novú Európsku globálnu stratégiu EÚ a Varšavský samit NATO – ich tematické elementy a implikácie pre SR.

Forma: 1 – dňová konferencia za účasti predstaviteľov slovenskej bezpečnostnej komunity z vládnej, mimovládnej, akademickej a novinárskej sféry

12. Zvyšovanie informovanosti verejnosti v Čiernej Hore o NATO a súvisiacich otázkach medzinárodnej bezpečnosti

Ciel': Čierna Hora dostala na zasadnutí ministrov zahraničných vecí členských štátov NATO v decembri 2015 pozvánku na začatie prístupových rokovaní; po ich ukončení ČH podpíše Protokol o prístupení k Severoatlantickej zmluve, ktorý bude ratifikovaný vo všetkých členských štátoch NATO a v ČH. V tomto období (cca 2 roky) do riadneho členstva v NATO bude ČH musieť aj naďalej aktívne pracovať na plnení svojich „domácich úloh“, vrátane zvyšovania verejnej informovanosti a podpory pre členstvo krajiny v NATO. Cieľom projektu/-tov je nadviazať na obdobné, doposiaľ realizované aktivity a naďalej prispievať k zvyšovaniu verejnej informovanosti o NATO a súvisiacich bezpečnostných otázkach.

Forma: semináre, verejné diskusie, verejné podujatia

13. Migrácia – potenciálne ekonomické dopady na Slovenskú republiku

Ciel': Slovenská republika doposiaľ nemá skúsenosti s etablovaním imigrantov, resp. azylantov, v našej spoločnosti, ako zaznamenávajú viaceré členské štáty EÚ v kontexte súčasnej migračnej krízy. Ide pritom prevažne o imigrantov prichádzajúcich z krajín s inými kultúrnymi a náboženskými zvyklosťami. Cieľom projektu má byť vypracovanie analýzy predpokladaných ekonomických dopadov migrácie na zamestnanosť, trh práce, sociálny a zdravotný systém SR, vychádzajúcej aj zo skúseností vybraných ČŠ EÚ. Analyzovať možnosti na základe prieskumu trhu, v akých oblastiach trhu práce sa dajú uplatniť pracovné zručnosti a skúsenosti azylantov berúc do úvahy prípadné prekážky uplatnenia na pracovnom trhu ako jazyková bariéra, uznávanie kvalifikácií, možnosti školení a rekvalifikácie nekvalifikovaných osôb a pod.

Forma: tematická štúdia/analýza

14. Medzinárodné právo – súčasné a budúce výzvy

Ciel': Vytvoriť priestor na odbornú diskusiu k výzvam medzinárodného práva – klimatické zmeny, vymedzenie kybernetického priestoru, migrácia, terorizmus, určité oblasti medzinárodného humanitárneho práva (moderné spôsoby vedenia ozbrojeného konfliktu, inštitúty humanitárnej intervencie a responsibility to protect), medzinárodného trestného práva (judikatúra medzinárodných trestných tribunálov), zmluvného práva (výhrady k medzinárodným zmluvám a námietky). Cieľom podujatia je aj za aktívnej účasti zahraničných zástupcov z akadémie a praxe prispieť k zvyšovaniu úrovne slovenskej teórie medzinárodného práva, stimulovať užitočnú odbornú diskusiu a výmenu skúseností z aplikačnej praxe a vytvoriť kvalitné odborné zázemie k aktívnej účasti SR na rozvoji medzinárodného práva.

Forma: odborné podujatie (sympóziu / kolokvium) a zborník z podujatia

15. Aktuálne otázky medzinárodného práva

Cieľ: Projekt má podporiť publikačný priestor na odbornú diskusiu k súčasným otázkam v oblasti medzinárodného práva verejného medzi expertmi z akademickej obce a odborníkmi z medzinárodnoprávnej praxe, ktorí tak budú mať príležitosť prezentovať výsledky svojej činnosti a poznatky v oblasti vedy medzinárodného práva. Ambíciou projektu je prispieť k prehĺbeniu poznania medzinárodného práva a jeho miesta v širšom kontexte medzinárodných vzťahov, ako aj k pozdvihnutiu medzinárodného práva na Slovensku.

Forma: neperiodická publikácia / ročenka v anglickom jazyku obsahujúca odborné články, eseje, štúdie, a pod., ktoré môžu byť v podmienkach MZV a EZ SR využité pri spracovávaní širokého spektra medzinárodnoprávnych analýz a stanovísk

16. Analyticko-prezentačné aktivity pri príležitosti 25. výročia vzniku vyšehradskej spolupráce

Cieľ: Vo februári 2016 oslávi Vyšehradská skupina štvrtstoročie svojej existencie (1991 - 2016). Okrúhle výročie poskytne vhodnú príležitosť k zhodnoteniu jej doterajšieho pôsobenia, ako aj k zamysleniu sa nad aktuálnymi a budúcimi výzvami, ktorým V4 čelí. Súčasnú českú predsedníctvo V4 iniciovalo okrem iného vytvorením panela významných osobností, ktorí vypracujú situačnú správu o stave a ďalších perspektívach spolupráce V4. CZ V4 PRES bude iniciovať aj spoločné prezentačné podujatia ZÚ krajín V4 v tretích krajinách zamerané na propagáciu V4 u miestnej odbornej a laickej verejnosti. Rôzne aktivity budú prebiehať počas celého roka 2016, nebudú sa koncentrovať len na termín výročia (február 2016).

Forma: analytický príspevok pre odborné alebo populárne médiá; odborné podujatie (seminár, okrúhly stôl a pod.) so zapojením expertov zo SR, krajín V4 a prípadne iných externých aktérov (pokrytie nákladov na účasť mimovládnych expertov SR na vybraných tematických podujatiach v gescii ZÚ krajín V4 v zahraničí)

17. Pokračovanie spoločenskej a expertnej diskusie o európskych záležitostiach v rámci Národného konventu

Cieľ: Administrácia platformy na aktívne komunikovanie tém európskej integrácie slovenskej verejnosti s cieľom priblížiť ich občanom a posilniť expertnú výmenu názorov na aktuálne otázky EÚ. Hlavným cieľom projektu je prezentácia návrhov priorít SK PRES s nasledovným účelom: zvýšiť povedomie a „ownership“ odbornej/širšej verejnosti vo vzťahu k SK PRES a prioritám SR; zapojiť predstaviteľov samosprávy, neštátnej a súkromnej sféry do diskusie, resp. do procesu finalizácie priorít SK PRES tak, aby v rámci možnosti reflektovali aj ich záujmy/návrhy; medializácia v regionálnych médiách.

Forma: tematické workshopy reflektujúce rámcové priority SK PRES v krajských mestách formou moderovanej panelovej diskusie (marec – apríl); organizácia plenárneho zasadnutia Národného konventu o EÚ v máji 2016 (Deň Európy)

18. Efektívna medzinárodná jazyková komunikácia – nástroj stability Európskej únie

Cieľ: Upriamiť pozornosť mimovládnych a akademických inštitúcií na problematiku medzinárodnej jazykovej komunikácie v EÚ a vytvoriť priestor na demokratickú, konštruktívnu diskusiu medzi zainteresovanými predstaviteľmi štátnych i neštátnych organizácií, a to prostredníctvom zorganizovania konferencie Vyšehradských krajín V4+ (s rozšírením o krajiny, ktoré vidia problémy v aplikácii doterajšej jazykovej politiky a chcú prispieť k ich riešeniu). Konferencia by tematicky nadviazala na konferenciu krajín V4 z r. 2006: "Perspektívy jazykovej politiky a jazykových práv v Európskej únii", ktorá sa konala pod gesciou MZV SR v rámci podporovaných podujatí Národného konventu o EÚ. Slovensko tak vytvorí tradíciu otvárania celospoločenskej diskusie k riešeniu problémov jazykovej komunikácie v EÚ, a to práve v čase predsedníctva Slovenska v Rade EÚ, čím sa môže stať lídrom perspektívnych efektívnych návrhov riešenia jazykovo-politických problémov.

Forma: konferencia; preklady a vydanie viacjazyčného (2 - až 4) monografického zborníka štúdií o súčasnom stave a perspektívach jazykovej komunikácie v EÚ

19. Bilaterálne akademické fórum s Francúzskom

Cieľ: Cieľom projektu je rozšíriť dialóg medzi Slovenskom a Francúzskom na analytickú a prognostickú sféru a prehĺbiť tak existujúcu spoluprácu s Francúzskom, ktorej rámcom je bilaterálna zmluva o strategickom partnerstve (týkajúca sa aj oblasti vzdelávania a jazykovej spolupráce). Analýzy a politické plánovanie Francúzska je z pohľadu SR podnetné aj vzhľadom na kľúčové postavenie Francúzska na európskej (euromotor spolu s Nemeckom) a svetovej scéne (člen BR OSN). Cieľom projektu je tiež prispieť k zintenzívneniu dialógu medzi vládnymi a akademickými aktérmi oboch krajín, ako aj k podpore používania francúzskeho jazyka v SR, ktorá je pozorovateľom Medzinárodnej organizácie frankofónie.

Forma: 1- dňové fórum s výstupom v podobe správy obsahujúcej vyhodnotenie podujatia a odporúčania (identifikácia nových bilaterálnych aktivít so strategickým prvkom)

20. Bilaterálne diskusné fóra - s Českom, Poľskom, Maďarskom, Nemeckom a Ukrajinou

Cieľ: Prehĺbiť politický dialóg s hlavnými partnermi SR v EÚ, ako aj vzájomnú komunikáciu vládnych a mimovládnych expertov. Zámerom je ďalej rozvíjať tieto

neformálne diskusné fóra o kľúčové európske a bilaterálne otázky s Českom, Poľskom, Maďarskom, Nemeckom a Ukrajinou.

Forma: 1- dňový seminár / diskusné fórum a záverečné odporúčania (identifikácia nových bilaterálnych aktivít so strategickým prvkom)

21. Bilaterálne diskusné fórum SR – USA

Cieľ: Vytvoriť platformu pre strategický dialóg s USA aj so zapojením predstaviteľov vplyvných amerických think tankov. Vygenerovanie obsahových námetov pre GLOBSEC.

Forma: 1- dňový seminár / diskusné fórum